

**XXIII Seminarium terenowe
„Warsztaty badawcze z geografii
turystyki”, Rochna,
20–22 września 2007 r.**

Zgodnie z ustaloną już od ponad 20 lat tradycją we wrześniu każdego roku odbywają się seminaria terenowe pt. „Warsztaty badawcze z geografii turystyki” organizowane przez łódzki ośrodek geograficzny. Kolejne, 23. seminarium odbyło się w dniach 20–22 września 2007 r. w miejscowości Rochna położonej nad rzeką Mrogą (ok. 20 km na wschód od Łodzi) w bliskim sąsiedztwie Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich. Miejszem spotkania był Hotel „Nad Mrogą”. Podobnie jak dotychczas głównym celem warsztatów były przede wszystkim prezentacje wyników prowadzonych w ostatnim okresie badań naukowych związanych z turystyką, które nie zostały jeszcze opublikowane, będące częścią przygotowywanych rozpraw na stopień naukowy doktora i doktora habilitowanego. Ponadto podczas seminarium prezentowane były wyniki prac doktorskich i habilitacyjnych z zakresu turystyki, które zakończone zostały w latach 2006–2007. Tradycją spotkań warsztatowych stały się także tzw. sesje pogięciowe, podczas których prezentowany jest zakres pojęć stosowanych w naukach związanych z turystyką. W bieżącym roku dyskutowano nad pojęciem „turystyka poznawcza”.

Obrady rozpoczęła prof. dr hab. Elżbieta Dziegieć z Uniwersytetu Łódzkiego, która powitała uczestników seminarium i przypomniała idee oraz cele warsztatów badawczych z geografii turystyki. Ponadto przedstawiła krótką historię spotkań warsztatowych organizowanych najpierw przez Zakład Geografii Miast i Turystyki UŁ, następnie Katedrę Geografii Miast i Turystyki UŁ i obecnie Zakład Geografii Turystyki UŁ.

Pierwszego dnia seminarium odbyła się tylko jedna sesja, podczas której zostały zaprezentowane wyniki ukończonych w ostatnim okresie prac naukowych z zakresu turystyki wykonanych na stopień naukowy. Dr hab. Agnieszka Niezgoda z Akademii Ekonomicznej w Poznaniu przedstawiła pracę habilitacyjną pt. „Obszar recepcji turystycznej w warunkach rozwoju zrównoważonego”. We wnioskach, na zakończenie tego wystąpienia zostały sformułowane

**The 23rd Seminar
'Research Workshops on
the Geography of Tourism', Rochna,
20th–22nd September 2007**

Following the 20 year long tradition, September is the month when a seminar known as 'Research Workshops on the Geography of Tourism' is organized by the Łódź 'geography centre'. The latest seminar took place from 20th–22nd September 2007 in Rochna on the river Mroga, about 20 km east of Łódź, close to the Łódź Uplands Landscape Park. The venue was the 'Nad Mroga' Hotel. In the traditional way, the main aim of the workshops was to present the results of the most recent tourism research yet to be published which form part of PhD or habilitation theses presently being prepared. Also presented were similar theses completed in 2006/7. Traditionally, the workshops include terminology sessions during which the range of terms used in tourism-related research is presented. This year the term *turystyka poznawcza* 'cognitive tourism' was discussed.

The seminar was opened by Prof. Elżbieta Dziegieć from the University of Łódź who welcomed the participants and refreshed the ideas and aims of the study workshops. She also presented a short history of the event, originally organized by the Department of Urban and Tourism Geography at the University of Łódź, next by the Urban and Tourism Faculty and presently by its Department of Tourism Geography. The first day of the seminar featured only one session, during which academic theses written for university degrees were presented. Dr Agnieszka Niezgoda from the Academy of Economics in Poznań presented her habilitation thesis entitled 'Tourism Reception Areas under Sustainable Tourism Conditions' and in the conclusions she formulated the main principles of tourism development under such conditions. The next two presentations concerned PhD theses written at the Faculty of Urban and Tourism Geography, University of Łódź. Dr Joanna Kowalczyk-Anioł presented her PhD paper entitled 'The Development of the Holiday Space of families from Łódź'

główne zasady rozwoju turystyki w warunkach zrównoważonego rozwoju. Dwa kolejne wystąpienia związane były z pracami doktorskimi wykonanymi w Katedrze Geografii Miast i Turyzmu Uniwersytetu Łódzkiego. Dr Joanna Kowalczyk-Aniol zaprezentowała wyniki pracy doktorskiej pt. „Rozwój przestrzeni urlopowo-wakacyjnej łódzkich rodzin”, a następnie dr Sławoj Tanaś przedstawił pracę doktorską pt. „Rola cmentarzy w kształtowaniu przestrzeni turystycznej”. Sesji pierwszej przewodniczył prof. dr hab. Stanisław Liszewski z Uniwersytetu Łódzkiego.

Drugi dzień seminarium rozpoczął się od sesji pojęciowej, której przewodniczyła prof. dr hab. Elżbieta Dziegieć z Uniwersytetu Łódzkiego. Rozpoczynając obrady zaprezentowała kontrowersje związane z zastosowaniem w nauce i praktyce pojęcia „turystyka poznawcza”. W jedynym wystąpieniu tej sesji pt. „Nowe oblicze turystyki poznawczej” dr Andrzej Stasiak z Wyższej Szkoły Turystyki i Hotelarstwa w Łodzi omówił ewolucję pojęcia „turystyka poznawcza” oraz przedstawił nowe, oryginalne formy ruchu turystycznego związanego z turystyką poznawczą, takie jak np. turystyka fabularna, przemysłowa, militarna itp. W dyskusji po wystąpieniu zwracano uwagę przede wszystkim na celowość i praktyczność stosowania terminu „turystyka poznawcza” zarówno w nauce, jak i w praktyce.

Kolejne sesje dotyczyły prezentacji warsztatowych. W sesji zaprezentowano trzy referaty, które generalnie dotyczyły rozwoju turystyki na obszarach górskich. Dr Jacek Potocki z Akademii Ekonomicznej w Jeleniej Górze przedstawił referat pt. „Rozwój bazy noclegowej w Sudetach od II wojny światowej do czasów współczesnych”. Z kolei mgr Łukasz Quirini-Popławski z Uniwersytetu Jagiellońskiego mówił o kolonizacji turystycznej Beskidu Wschodniego, przedstawiając założenia swojej pracy doktorskiej. Na zakończenie tej sesji dr Krzysztof Szpara z Wyższej Szkoły Informatyki w Rzeszowie prezentował zagadnienia związane z rozwojem turystyki wiejskiej na terenie Bieszczadów Wysokich. Sesję prowadził prof. dr hab. Włodzimierz Kurek z Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W kolejnej sesji warsztatowej zostały zaprezentowane dwa wystąpienia. Dotyczyły one generalnie turystyki uzdrowiskowej i były związane z przygotowywanymi pracami doktorskimi. W pierwszym referacie mgr Mariusz Miedziński, doktorant w Instytucie Geografii Miast i Turyzmu Uniwersytetu Łódzkiego, przedstawił zagadnienia związane z rozwojem i różnicowaniem bazy noclegowej w największym polskim uzdrowisku – w Kołobrzegu.

which was followed by Dr Sławoj Tanaś presenting his work entitled 'The Role of Cemeteries in Forming Tourism Space'. The first session was led by Prof. Stanisław Liszewski from the University of Łódź.

The second day began with a terminology session led by Prof. Elżbieta Dziegieć from the University of Łódź. She opened by presenting the controversies regarding the use of the term *turystyka poznawcza* 'cognitive tourism' in theory and practice. In the one and only presentation of this session entitled 'The New Face of Cognitive Tourism', Dr Andrzej Stasiak from the Higher School of Tourism and Hotel Management (*Wyższa Szkoła Turystyka i Hotelarstwo*) in Łódź discussed the evolution of this particular term and presented new original forms of tourism, such as literary tourism, industrial tourism, military tourism, etc. In the discussion that followed, the participants focused primarily on the appropriateness and usefulness of using the term *turystyka poznawcza* 'cognitive tourism', both in theory and practice.

The next session featured workshop presentations. Three papers were presented, which generally dealt with tourism development in mountain areas. Dr Jacek Potocki from the Academy of Economics (*Akademia Ekonomiczna*) in Jelenia Góra presented his paper, entitled 'Accommodation Development in the Sudety Mountains from World War II until the Present Day'. Łukasz Quirini-Popławski from the Jagiellonian University, Kraków talked about tourism colonization of the Eastern Beskidy, presenting the assumptions behind his PhD thesis. At the end of this session Dr Krzysztof Szpara from the Higher School of Computer Science (*Wyższa Szkoła Informatyki*) in Rzeszów presented the problems of rural tourism development in the high Bieszczady Mountains. The session was conducted by Prof. Włodzimierz Kurek from the Jagiellonian University, Kraków.

The next workshop comprised two presentations concerning mainly spa tourism and were related to prospective PhD theses. In the first, Mariusz Miedziński, a post-graduate student at the Institute of Urban and Tourism Geography, University of Łódź, presented some issues connected with the development and diversification of accommodation in the largest Polish spa in Kołobrzeg. The other presentation, by Elżbieta Pitrus from the Jagiellonian University, was on the transformation of Polish and

Drugie wystąpienie, mgr Elżbiety Pitrus z Uniwersytetu Jagiellońskiego, dotyczyło przekształceń polskich i słowackich uzdrowisk położonych w Karpatach. Sesję prowadziła dr hab. Agnieszka Niezgodą z Akademii Ekonomicznej w Poznaniu.

Następna, piąta sesja warsztatowa składała się z trzech wystąpień. Najpierw dr Antoni Korowicki z Uniwersytetu Gdańskiego mówił o roli technologii informacji w rozwoju współczesnej turystyki. Następnie dr Jolanta Latosińska z Uniwersytetu Łódzkiego odniosła się do zagadnień dotyczących wpływu działalności biur podróży na rozwój przestrzeni turystycznej. W ostatnim wystąpieniu tej sesji, mgr Monika Kozłowska reprezentująca Uniwersytet Łódzki przedstawiła wstępne wyniki przygotowywanej pracy doktorskiej dotyczącej postrzegania możliwości rozwoju turystyki przez samorządy lokalne na przykładzie fragmentu Pojezierza Krajeńskiego, zwanego Krajna. Sesji przewodniczył dr Bogdan Włodarczyk z Uniwersytetu Łódzkiego.

Ostatnia sesja warsztatowa drugiego dnia seminarium dotyczyła ogólnie atrakcyjności turystycznej wybranych regionów Polski. W pierwszym wystąpieniu mgr Katarzyna Czernek z Akademii Ekonomicznej w Poznaniu zaprezentowała referat pt. „Kulturowa autentyczność atrakcją turystyczną – produkt turystyczny mikroregionu Wielkopolski”. Drugi referat mówił o atrakcyjności dla rozwoju turystyki poznawczej Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego. Trzecie i zarazem ostatnie wystąpienie tej sesji związane było także z terenami pojeziernymi i dotyczyło tendencji rozwoju przestrzeni turystycznej na Pojezierzu Kaszubskim. Autorem referatu był mgr Michał Witkiewicz z Uniwersytetu Gdańskiego. Sesję tę prowadził dr Antoni Korowicki z Uniwersytetu Gdańskiego.

Trzeciego dnia seminarium, w sobotę 22 września, odbyła się tylko jedna sesja warsztatowa. W pierwszym wystąpieniu pt. „Geografia a turystyka – próba klasyfikacji” dr Krzysztof Iwaszko z Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Białymstoku mówił głównie o roli geografii w badaniach nad turystyką. Drugi referat dotyczył miejskiej przestrzeni turystycznej Lublina, którą scharakteryzowały dr Ewa Skowronek i mgr Renata Kruk z Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie. Następnie dr Marek Nowacki z Akademii Wychowania Fizycznego podjął się próby stworzenia modelu jakości odbioru (postrzegania) atrakcji turystycznej przez turystę. Na zakończenie sesji piątej dr Waldemar Dyba z Uniwersytetu Łódzkiego przedstawił wyniki badań ankietowych dotyczących rekreacji starszych osób na przykładzie mieszkańców Łodzi.

Slovakian spas in the Carpathian Mountains. The session was led by Dr Agnieszka Niezgodą from the Academy of Economics in Poznań.

The fifth session consisted of three presentations. First Dr Antoni Korowicki from Gdańsk University talked about the role of information technology in the development of contemporary tourism. Next, Dr Jolanta Latosińska from the University of Łódź discussed the influence of travel agencies on the development of tourism space. In the last presentation of this session Monika Kozłowska from the University of Łódź presented the preliminary results of her PhD, regarding the perception of tourism development potential by local governments, using the example of a part of the Krajeński Lake District, called Krajna. The session was conducted by Dr Bogdan Włodarczyk from the University of Łódź.

The last workshop on the second day of the seminar largely concerned the tourism attractiveness of selected Polish regions. First Katarzyna Czernek from the Academy of Economics in Poznań presented a paper entitled 'Cultural Authenticity as a Tourist Attraction – the Tourism Product of the Wielkopolska Region'. The second presentation related to the attractiveness of tourism in the Wdzydze Landscape Park. The third and last presentation also concerned lake areas and trends in tourism space development in the Kaszuby Lake District. The speaker was Michał Witkiewicz from Gdańsk University. The session was conducted by Dr Antoni Korowicki from Gdańsk University.

On the third day, 22nd September, there was only one workshop. In the first presentation entitled 'Geography and Tourism – an attempt at classification', Dr Krzysztof Iwaszko from the Higher Managerial School Wyższa Szkoła Menedżerska in Białystok, talked mainly about the role of geography in tourism studies. The second presentation, by Dr Ewa Skowronek and Renata Kruk from the Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, was on the urban tourism space of Lublin. In the following Dr Marek Nowacki from the Physical Education Academy attempted to create a model of the perception of attractiveness by a tourist. While Dr Waldemar Dyba from the University of Łódź presented survey results concerning recreation among elderly people, using the example of Łódź. The last session of the 23rd seminar was led by Prof. Elżbieta Dziegieć.

On the same day, in the afternoon, an excursion to Łódź was organized lasting

Ostatnią sesję XXIII seminarium terenowego poprowadziła prof. dr hab. Elżbieta Dziegieć.

Tego samego dnia po południu odbyła się kilkogodzinna wycieczka do Łodzi, której tematem przewodnim były przemiany terenów pofabrycznych. Uczestnicy wycieczki zostali zapoznani z najbardziej znanymi zespołami rezydencjonalno-fabrycznymi z XIX w. należącymi do największych łódzkich przemysłowców. Oprócz walorów turystycznych tych zespołów zwrócono uwagę przede wszystkim na zmiany funkcji przemysłowych na mieszkalne i handlowo-rozrywkowe. Wycieczkę przygotował i poprowadził dr Robert Wiluś z Uniwersytetu Łódzkiego.

Ogółem w XXIII seminarium terenowym „Warsztaty badawcze z geografii turystyki” wzięło udział 40 osób z 12. ośrodków naukowo-dydaktycznych w Polsce, reprezentowanych przez siedem uniwersytetów (Uniwersytety: Łódzki, Jagielloński, Gdański, Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie, Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Szczeciński), trzy akademie ekonomiczne (Akademie w: Poznaniu, Jeleniej Górze i Krakowie), trzy wyższe szkoły niepubliczne (Wyższa Szkoła Turystyki i Hotelarstwa w Łodzi, Wyższa Szkoła Menedżerska w Białymstoku i Wyższa Szkoła Informatyki w Rzeszowie) oraz jedną Akademię Rolniczą w Poznaniu i Akademię Pomorską w Słupsku. Łącznie zaprezentowano 19 referatów pogrupowanych w siedmiu sesjach. Opiekę merytoryczną nad seminarium sprawowała prof. dr hab. Elżbieta Dziegieć, a sekretarzem naukowym tego spotkania był dr Robert Wiluś.

a few hours with a theme of the transformation of post-industrial areas. The participants were introduced to the most famous residence-factory complexes from the 19th c. which used to belong to the greatest Łódź industrialists. Apart from the tourism asset of these complexes, attention was focused first of all on the change from industrial functions to residential, shopping and entertainment. The excursion was prepared and led by Dr Robert Wiluś from the University of Łódź.

All in all, the 23rd seminar 'Research Workshops on the Geography of Tourism' hosted 40 participants from 12 academic centres in Poland, with seven universities (University of Łódź, Gdańsk University, Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Kazimierz Wielki University in Bydgoszcz, Adam Mickiewicz University in Poznań and the University of Szczecin), three Academies of Economics (Poznań, Jelenia Góra and Kraków), three private universities (the Higher School of Tourism and Hotel Management in Łódź, the Higher Managerial School in Białystok and the Higher School of Informatics in Rzeszów), as well as the Academy of Agriculture in Poznań and the Pomeranian Academy in Słupsk. Altogether there were 19 presentations divided into seven sessions. The seminar was supervised by Prof. Elżbieta Dziegieć, and the seminar secretary was Dr Robert Wiluś.

Robert Wiluś

Instytut Geografii Miast i Turystyki
Uniwersytetu Łódzkiego
ul. Kopcińskiego 31
90-142 Łódź
robwil@geo.uni.lodz.pl